

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL N. R. SKUNDO**

2023 m. gruodžio d. Nr. S- (7-2023/186)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus ir Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo N. R. (toliau – Pareiškėjas) 2023-10-30 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2023-10-26 sprendimo dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų Nr. (21.222 Mr) 500-611. Pareiškėjas ir Inspekcijos atstovas P. B. 2023-12-05 dalyvavo nuotoliniame Komisijos posėdyje.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas su skundžiamu Inspekcijos sprendimu nesutiko, pateikdamas skundą Komisijai prašė tenkinti Pareiškėjo skundą ir ginčijamą sprendimą panaikinti. Pareiškėjo manymu, mokesčių administratorius nepagristai neatsižvelgė į mokesčio mokėtojo pateiktus motyvus ir tuo pagrindu priėmė neteisingą sprendimą, t. y. neatleido Pareiškėjo nuo 148,61 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) delspinigių už laikotarpį nuo 2021-05-03 iki 2023-09-29 sumokėjimo.

Pareiškėjas skunde Komisijai teigia, jog 2023-09-28 per Mano VMI platformą pateikė prašymą (forma FR0319) išduoti pažymą dėl atsiskaitymo su valstybės ir / ar savivaldybių biudžetais ir pinigų fondais. Pareiškėjui per tą pačią Mano VMI platformą 2023-09-29 buvo įteiktas Inspekcijos pranešimas, kuriame buvo teigiama, jog mokesčių mokėtojas nepateikė metinės gyventojų pajamų mokesčių deklaracijos (forma (duomenys neskelbtini), toliau – GPM deklaracija) už 2020 metus. Pareiškėjui

2023-09-29 paskambinus į Inspekciją, mokesčių konsultantė patikslino, jog matanti, kad sistema dėl neaiškių priežasčių neišsiuntė pranešimo apie mokesstinę prievolę ir prievolė atsirado sistemoje tik atsiuntus prašymą dėl pažymos.

Skunde Komisijai Pareiškėjas paaiškino, jog pildant 2021 ir 2022 metų GPM deklaracijas, pranešimo ar informacijos apie esantį praėjusio laikotarpio išiskolinimą nebuvo. Pasak Pareiškėjo, Inspekcijos konsultantė pasiūlė rašyti paklausimą ir prašyti atleisti nuo mokesčio delspinigių sumokėjimo. Sumokėjus privalomą GPM už 2020 metus per Mano VMI, Pareiškėjas per tą pačią sistemą pateikė 2023-10-02 paklausimą bei pridėjo Valstybinės įmonės Registrų centro išduotą Kompetentingų institucijų tvarkomų jungtinių duomenų apie viešųjų pirkimų procedūroje dalyvaujantį tiekėją (fizinį asmenį) pažymą Nr. 576818, kurioje buvo patvirtinama, kad 2021-10-19 Pareiškėjas neturėjo išiskolinimų valstybės ir / ar savivaldybės biudžetams ir pinigų fondams.

Pareiškėjas skunde nurodytų argumentų pagrindu Komisijos prašo pakeisti ginčijamą Inspekcijos sprendimą, atleisti jį nuo 148,61 Eur GPM delspinigių sumokėjimo, kurie buvo sumokėti 2023-10-19.

Priešingos pozicijos laikosi Inspekcija. Skundžiamame sprendime nurodyta, jog Inspekcijos Mokesčių apskaitos informacinės sistemos (toliau – MAIS) duomenimis, Pareiškėjas 2023-10-12 (prašymo nagrinėjimo dieną, delspinigiai užregistruoti iki 2023-09-29, apskaičiuotų, bet neužregistruotų delspinigių nėra) valstybės biudžetui yra / buvo skolingas 148,61 Eur GPM delspinigių.

Inspekcija nustatė, kad Pareiškėjas 2023-09-29 Elektroninio deklaravimo sistemos (toliau – EDS) išoriniame portale pagal mokesčių mokėtojo ir Inspekcijos duomenis pateikė pirminę, kurią tą pačią dieną patikslino, GPM deklaraciją už 2020 mokesčius metus bei tą pačią dieną atliko 593,53 Eur GPM mokesstinės prievolės sumokėjimą.

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 27 ir 28 straipsniais bei Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 96 straipsnio 1 dalimi ir 81 straipsnio 1 dalimi, pripažino, jog už tinkamą prievolės apskaičiavimą, deklaravimą ir įvykdymą yra atsakingas Pareiškėjas.

Inspekcija, analizuodama atleidimo nuo apskaičiuotų GPM delspinigių sumokėjimo klausimą, pasisakė, jog atleidimo nuo apskaičiuotų mokesčių delspinigių pagrindai yra numatyti MAĮ 100, 141 ir 113 straipsniuose, tačiau ginčijamame sprendime iš esmės pasisakė dėl MAĮ 141 straipsnio 1 dalies nuostatų taikymo, o būtent, jog Pareiškėjas neįrodė, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo. Inspekcija skundžiamame sprendime pažymėjo, jog pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) formuojamą teismų praktiką administracinėse bylose pareigą įrodyti teisės normos, įtvirtinančios atleidimo nuo delspinigių pagrindą, turi mokesčių mokėtojas, o mokesčių administratorius dėl šių nuostatų taikymo gali spręsti pats tik tuo atveju, kai pats turi pakankamai duomenų ir įrodymų, patvirtinančių normos taikymo sąlygų egzistavimą.

Papildomai Inspekcija konstatavo, jog MAĮ 66 straipsnyje nustatyta, kad, vadovaudamasis mokesčių teisės aktais, priklausanti mokėti mokesčių apskaičiuoja pats mokesčių mokėtojas, o pastebėjęs, kad mokeskis buvo apskaičiuotas neteisingai, mokesčių mokėtojas jį perskaičiuoja. Pagal MAĮ 68 straipsnio 1 dalies nuostatą, įtvirtinančią mokesčių apskaičiavimo ir perskaičiavimo senatį, mokesčių mokėtojas ar mokesčių administratorius mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir trejus praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojant atgal nuo tų metų, kuriais pradedama mokesčių apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos. Pagal Mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo taisyklių¹ 44–45 punktus apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų ar Inspekcijos valstybės tarnautojai ar darbuotojai privalo pagal valstybinės mokesčių inspekcijos turimus duomenis kontroliuoti, ar mokesčių mokėtojai laiku teikia deklaracijas ir nustatyti deklaracijų neteikiančius mokesčių mokėtojus.

Inspekcija pažymėjo, jog dėl techninių nesklaidumų priminimas pateikti (duomenys neskelbtini) deklaraciją už 2020 metus Pareiškėjui nebuvo išsiųstas, tačiau mokesčio mokėtojo argumentai, kad jis nebuvo informuotas apie jam priklausančią mokesstinę prievolę už 2020 mokesčius metus, nėra pakankamas pagrindas, kuriuo remiantis būtų galima teigti, kad Pareiškėjas nėra kaltas dėl mokesčių įstatymo pažeidimo. Inspekcija atkreipė dėmesį į tai, jog ne mokesčių administratoriaus priminimas nustato pareigą laiku teikti GPM deklaraciją ir mokėti mokesčius. EDS išoriniame portale pagal mokesčių mokėtojo ir Inspekcijos duomenis Pareiškėjas deklaravo GPM už įvairius mokesčius laikotarpius (pavyzdžiui, 2012, 2018, 2019, 2021, 2022 mokesčius metus), todėl, Inspekcijos vertinimu, mokesčių mokėtojas žinojo apie GPM deklaracijų teikimo tvarką.

Komisija k o n s t a t u o j a :

¹ Patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2004 m. liepos 9 d. viršinininko įsakymu Nr. VA-135;

Mokestinis ginčas nagrinėjama atveju yra kilęs dėl galimybės atleisti Pareiškėją nuo apskaičiuotų 148,61 Eur GPM delspinigių sumokėjimo.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjas 2023-09-28 per Mano VMI platformą pateikė prašymą (forma FR0319) išduoti pažymą dėl atsiskaitymo su valstybės ir / ar savivaldybių biudžetais ir pinigų fondais. Pareiškėjui per Mano VMI platformą 2023-09-29 buvo įteiktas Inspekcijos pranešimas, kuriame buvo teigiama, jog mokesčių mokėtojas nepateikė GPM deklaracijos už 2020 metus. Pareiškėjas nedelsiant, tą pačią dieną (2023-09-29) EDS pateikė pirminę, kurią tą pačią dieną patikslino, GPM deklaraciją už 2020 mokesčius metus bei tą pačią dieną sumokėjo 593,53 Eur GPM. Kadangi GPM deklaracija buvo pateikta praleidus GPMĮ 27 straipsnio 1 dalyje nustatytus terminus bei GPM sumokėtas pavėluotai, Pareiškėjui buvo apskaičiuoti 148,61 Eur GPM delspinigiai.

Pagal MAĮ 96 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas už nesumokėtą arba pavėluotai į biudžetą sumokėtą mokesčių mokėtojo deklaruotą mokesť arba mokesčių mokėtojo (atitinkamo mokesčio įstatyme numatytu atveju – mokesčių administratoriaus) apskaičiuotą nedeklaruojamą mokesť mokesčių mokėtojui skaičiuojami delspinigiai. Byloje įrodyta, kad Pareiškėjas laiku nedeklaravo ir nesumokėjo mokėtinų GPM sumų, taigi 148,61 Eur GPM delspinigiai už laikotarpį nuo 2021-05-03 iki 2023-09-29 apskaičiuoti laikantis teisės aktų nuostatų.

Pareiškėjas 2023-10-19 sumokėjo apskaičiuotus ginčo delspinigius, tačiau MAIS sistemoje ši suma nebuvo sugretinta (kas reiškia, jog nebuvo įskaityta ir padengta ginčo delspinigių suma). Šią aplinkybę patvirtino ir Inspekcijos atstovas 2023-12-05 vykusio Komisijos posėdžio metu.

Pagal MAĮ 100 straipsnio 1 dalies nuostatas mokesčių mokėtojas gali būti atleidžiamas nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų), bet dar nesumokėtų (neišieškotų) delspinigių ar jų dalies, jeigu:

1) tokia teisinė galimybė yra numatyta specialiajame mokesčių įstatyme (MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 2 punktas);

2) yra šio Įstatymo 141 straipsnio 1 dalyje nustatytas pagrindas, t. y.: 1) jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo; 2) jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tokiomis aplinkybėmis nelaikomi mokesčių mokėtojo ar jo darbuotojų veiksmai ar neveikimas, taip pat mokesčių mokėtojo nemokumas; 3) kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui; 4) kai mokesčių mokėtojas mokesčio įstatymą pažeidė dėl klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu, jei suteikta konsultacija centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka buvo įrašyta ir yra galimybė nustatyti skambinantį asmenį – mokesčių mokėtoją (ar jo atstovą), suteiktos klaidingos konsultacijos mokesčių mokėjimo klausimais (MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 3 punktas);

3) kitais atvejais, kai delspinigius išieškoti netikslinga ekonominiu ir (ar) socialiniu požiūriu, kaip tai suprantama pagal šio Įstatymo 113 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Šis atleidimo pagrindas gali būti taikomas tik mokesčių mokėtojams – fiziniams asmenims (MAĮ 100 straipsnio 1 dalies 4 punktas).

Iš Pareiškėjo skundo turinio suprastina, kad, Pareiškėjo nuomone, nagrinėjama atveju gali būti taikomas MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas atleidimo nuo delspinigių pagrindas, kadangi pavėluotą GPM prievolės įvykdymą lėmė ne tyčia, o nepiktybinė klaida – nežinojimas apie atsiradusią mokesstinę prievolę. Tuo pačiu Pareiškėjas galėjo būti suklaidintas (nes negavo pranešimo) apie tokios prievolės egzistavimą, todėl papildomai Komisijos prašė įvertinti Inspekcijos darbuotojų veiksmus. Pareiškėjas Komisijos posėdžio metu savo pasisakyme pažymėjo, kad, teikiant kitų laikotarpių GPM deklaracijas (už 2018, 2019, 2021, 2022 mokesčius metus), Inspekcija jį papildomai informavo apie turimą pareigą. Mokesčių mokėtojas paaiškino, jog vos sužinojęs apie prievolę, nedelsiant ją ištaisė pateikdamas GPM deklaraciją už 2020 metus ir tą pačią dieną įvykdydamas mokesstinę prievolę.

Iš Pareiškėjo skundo turinio ir argumentų matyti, kad Pareiškėjas atleidimą nuo GPM delspinigių, kaip ir prašymo Inspekcijai atveju, grindžia MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, nenurodo kitų 100 straipsnio 1 dalyje nurodytų atleidimo pagrindų. Kadangi

mokestinio ginčo ribas nustato Pareiškėjo pateiktas skundas ir jame išdėstyti argumentai, Komisija, siekdama racionalumo, šiame sprendime pasisakys tik dėl galimybės atleisti Pareiškėją nuo delspinigių, remiantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktu, ir nevertins Pareiškėjo argumentų atitikimo kitiems MAĮ 100 straipsnio 1 dalyje nurodytiems atleidimo pagrindams.

Pagal MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo delspinigių, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo. Tuo pačiu akcentuotina, jog pagal mokestinius įstatymus už mokėtino į biudžetą mokesčio sumažinimą skiriamos sankcijos laikomos griežta (objektyvia) atsakomybe, kuriai esant mokesčių mokėtojo kaltė visuomet preziumuojama, t. y. laikoma, kad dėl mokesčio įstatymo pažeidimo kaltas mokesčių mokėtojas, jeigu jis neįrodo priešingai. LVAT 2011-03-28 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-364/2011 yra išaiškinęs, kad įstatymų leidėjas atleidimą nuo delspinigių (baudų) sieja ne tik su mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimu, bet ir su jo paties pareiga šią faktinę aplinkybę įrodyti, t. y. įrodinėjimo našta tenka būtent mokesčių mokėtojui, jei jis siekia pasinaudoti atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių ir / ar baudų teisine galimybe. Taigi, norint pritaikyti MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą, Pareiškėjas turi nurodyti bei patvirtinti tokias aplinkybes, kurias būtų galima pripažinti objektyviomis kliūtimis sumokėti mokesčius.

Taip pat LVAT, aiškindamas MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatą, yra pažymėjęs, kad iš šio teisinio reguliavimo matyti, jog teisės normoje yra įtvirtintos tik bendro pobūdžio taisyklės, visų pirma, nustatančios įrodinėjimo naštos tarp mokesčio mokėtojo ir mokesčių administratoriaus paskirstymą, pagal kurią pareiga įrodyti teisiškai reikšmingas aplinkybes tenka mokesčio mokėtojui. Vertinant šioje teisės normoje nustatytą sąlygą – mokesčio mokėtojas turi būti nekaltas dėl padaryto pažeidimo – jos apibrėžtumo aspektu, matyti, kad ši sąlyga yra abstraktaus pobūdžio, nekonkretizuojant, kokios aplinkybės kiekvienu konkrečiu atveju patvirtina šios sąlygos buvimą ar nebuvimą. Aplinkybės, kurios konkretizuoja mokesčio mokėtojo kaltės buvimą ar nebuvimą dėl skirtingų mokesčių įstatymų pažeidimų, gali būti skirtingos, nes šių aplinkybių pobūdis, apimtis ir pan., gali būti sąlygoti tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus mokesčius (žiūrėti: LVAT 2011-06-27 nutartį adm. byloje Nr. A-438-2122/2011; 2019-02-12 nutartį adm. byloje Nr. A-364-968/2019; 2021-12-01 nutartį adm. byloje Nr. A-2708-602/2021). Kartu, LVAT praktikoje taip pat pažymima, kad vertinant, ar taikyti šį atleidimo pagrindą, yra reikšminga mokesčio mokėtojo subjektyvinė pusė, t. y. kaltė, kurios išraiška yra nepakankamas atidumas, rūpestingumas ar apdairumas, kurio reikalaujama iš veikiančio asmens konkrečiomis sąlygomis. Asmuo, kuris nevykdė pareigos elgtis rūpestingai ir atidžiai arba nesugebėjo toks būti konkrečioje situacijoje, negali būti atleistas nuo atsakomybės (delspinigių) nesant kaltės dėl padaryto pažeidimo (žiūrėti: 2015-02-19 nutartį adm. byloje Nr. A-81-261/2015; 2021-04-14 nutartį adm. byloje Nr. eA-511-556/2021).

MAĮ prasme pažeidimu yra laikomas neteisėtas asmenų elgesys, kuriuo yra pažeidžiami mokesčių įstatymų reikalavimai (MAĮ 138 straipsnis). Pagal LVAT praktiką tokiam vertinimui yra svarbūs mokesčius nustatantys teisės aktai, kuriuos pažeidė mokesčių mokėtojas ir pagal kuriuos buvo nustatyta prievolė sumokėti mokesčius. Todėl kiekvienu konkrečiu atveju, vertinant konkretaus mokesčių mokėtojo kaltės dėl skirtingų mokesčių įstatymų pažeidimų klausimą MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai, kurie yra pakankami konstatuoti konkretaus mokesčio mokėtojo kaltės dėl konkretaus mokesčio įstatymo pažeidimo klausimą (žiūrėti: LVAT 2011-06-27 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2122/2011).

Nors skundžiamame Inspekcijos sprendime nėra nurodyta, tačiau iš Pareiškėjo pasisakymo Komisijos posėdžio metu bei išklausių garso įrašus (Pareiškėjo pokalbį su Inspekcijos darbuotoja), matyti, kad Pareiškėjas pažeidė GPMĮ 27 straipsnio 1 dalies nuostatas, pagal kurias nuolatinis Lietuvos gyventojas, per mokestinį laikotarpį gavęs pajamų, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, iki kalendorinių metų, einančių po to mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos (jeigu šio straipsnio 3 dalyje ar GPMĮ 28 straipsnyje nenustatyta kitaip) privalo pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikti mokesčio administratoriui metinę pajamų mokesčio deklaraciją už praėjusį mokestinį laikotarpį ir

joje deklaruoti visas praėjusio mokesčio laikotarpio pajamas ir už jas apskaičiuotą pajamų mokestį, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. Nuo 2019-01-01 pradėjus galioti GPMĮ Nr. IX-1007 2, 6, 16, 20, 21 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymui (TAR, 2018-06-30, Nr. 2018-10977) (toliau – GPMĮ Pakeitimo įstatymas), kuriame buvo numatyta GPMĮ papildyti 6 straipsnio 1^a dalimi, kurioje buvo nustatyti progresiniai tarifai, taikytini gyventojų pajamoms iš darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių, kai šios pajamos, skaičiuojant 2019 metų mokesčio laikotarpio mokėtiną pajamų mokesčio sumą, viršija 120 vidutinių darbo užmokesčių (toliau – VDU) dydžio sumą, taikomą apdraustųjų asmenų 2019 metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti. 2020 metams VDU suma buvo sumažintas iki 84 dydžio sumos. Pažymėtina, kad tuo pačiu GPMĮ Pakeitimo įstatymu buvo pakeistas ir GPMĮ 27 straipsnio 2 dalies 2 punktas, kuriame išvardinami atvejai, kada mokesčių mokėtojai gali neteikti metinės GPM deklaracijos, tarp kurių įvardintas ir atvejis, kai nuolatinis Lietuvos gyventojas per atitinkamą mokesčio laikotarpį gavo tik A klasei priskiriamų su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų, kuriam neatsiranda pareiga perskaiciuoti mokėtiną pajamų mokestį atsižvelgiant į šio įstatymo 6 straipsnio 1^a ir 1^b dalių nuostatas.

Pareiškėjas, vadovaudamasis GPMĮ 27 straipsnio 1 dalimi, privalėjo pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikti mokesčio administratoriui GPM deklaraciją už 2020 metus. To laiku nepadaręs Pareiškėją Komisija pripažįsta pažeidusį mokesčio įstatymo reikalavimą – GPMĮ 27 straipsnio 1 dalyje nurodytą nuolatinio Lietuvos gyventojų pareigą pateikti metinę GPM deklaraciją. Komisija sutinka su skundžiamo 2023-10-26 sprendimo teiginiais, kad už tinkamą mokesčių sumokėjimą pirmiausia yra atsakingas pats mokesčių mokėtojas, jis privalo žinoti (išsiaiškinti) savo su mokesčių mokėjimu susijusias pareigas, jas tinkamai vykdyti ir jis negali teisinti savo paties pareigų nevykdymo kitų asmenų nepakankamai atlikta jo veiklos kontrole (MAĮ 40 straipsnio 1 dalies 4–5 punktai, 81 straipsnio 1 dalis). Pagal LVAT praktiką mokesčių mokėtojo kaltės nepaneigia tokios aplinkybės kaip neteisingas (klaidingas) mokesčių įstatymų supratimas, mokesčių prievolių neįvykdymas dėl mokėtojo kontrahentų sutartinių išipareigojimų nevykdymo, netinkama mokesčių administratoriaus vykdoma mokesčių mokėtojo veiklos kontrolė ir laiku nenustatytas daromas mokesčių įstatymo pažeidimas, mokesčio įstatymo pažeidimą tiesiogiai padaro mokesčių mokėtojo vardu veikiantis jo atstovas ir pan. (žiūrėti: 2012-09-19 aprobuotas LVAT praktikos, taikant Administracinių bylų teisenos įstatymo normas, apibendrinimas; Administracinė jurisprudencija 23, p. 542-877).

Dėl MAĮ 8 straipsnio 3 dalies. Komisija pažymi, kad sprendžiant mokesčių mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių mokėjimo klausimus, taip pat gali būti vadovaujama ir teisingumo bei protingumo kriterijais, įtvirtintais MAĮ 8 straipsnio 3 dalyje. LVAT, nagrinėdamas mokesčių mokėtojų atleidimo nuo delspinigių pagrindus, vadovaujasi ne tik MAĮ įtvirtintais atleidimo nuo delspinigių pagrindais, bet ir laikosi pozicijos, kad sprendžiant mokesčių mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių klausimus, turi būti vadovaujama teisingumo ir protingumo kriterijais bei atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo suformuotą doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus (žiūrėti: LVAT 2011-09-19 nutartį administracinėje byloje Nr. A-556-3447/2011, 2011-09-08 nutartį administracinėje byloje Nr. A-575-2144/2011). Reikšminga aplinkybė, sprendžiant atleidimo nuo ekonominių sankcijų (baudų, delspinigių) klausimą, LVAT praktikoje pripažįstamas ir paties mokesčių mokėtojo elgesys (žiūrėti: 2011-10-10 nutartį administracinėje byloje Nr. A-556-2544/2011, 2014-03-25 nutartį administracinėje byloje Nr. A-556-971/2014).

Komisijos vertinimu, pagal bylos aplinkybes, Pareiškėjas mokesčių prievolių vykdymo užtikrinimo tikslu veikė kaip galima atsakingiau. Sužinojęs apie GPM prievolės egzistavimą, nedelsiant šią klaidą ištaisė bei prievolę įvykdė. Taip pat Pareiškėjas turėjo pagrindą lūkesčiui, kad mokesčių administratorius, kaip ir ankstesniais metais, suformuos GPM deklaraciją pagal sisteminį algoritmą, minėtu pagrindu apskaičiuos prievolę ir apie ją informuos mokesčių mokėtoją. Kaip jau buvo pasisakyta šiame sprendime, GPM prievolės dydis tapo aiškus tik įvertinus visas Pareiškėjo gautas metines pajamas. Bylos aplinkybės ir mokesčių mokėtojo paaiškinimai dėl situacijos mokesčių aspektu leidžia daryti išvadą, kad Pareiškėjas sąžiningai klydo. Pripažinus sąžiningą

klydimą, Pareiškėjo veiksmų seka, siekiant teisingai sumokėti mokesť ir sąžiningas mokėtojo elgesys – savanoriškas operatyvus pasitaisymas ir mokesčio sumokėjimas, Komisijos nuomone, leidžia vertinti situaciją palankiai mokesčio mokėtojo atžvilgiu, vadovaujantis protingumo ir teisingumo kriterijais. Komisijos vertinimu, konkrečiu atveju didesnis poveikis, skatinant savanorišką mokesčių mokėjimą ir prevenciškai veikiant ateities elgesį, pasiekiamas atleidžiant nuo baudinio poveikio finansinių priemonių (delspinigių sumokėjimo), ypač atsižvelgiant į mokesčio pažeidimo sudėtį. Atsižvelgusi į aptartas nuostatas, Komisija, vadovaudamasi MAĮ 8 straipsnyje įtvirtintais protingumo ir teisingumo kriterijais, atleidžia Pareiškėją nuo 148,61 Eur GPM delspinigių mokėjimo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo MAĮ 8 straipsnio 3 dalimi, 100 straipsnio 2 dalimi, , 155 straipsnio 4 dalies 2 punktu, n u s p r e n d ž i a :

1. Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-10-26 sprendimą dėl atleidimo nuo baudų, delspinigių ir / ar palūkanų Nr. (21.222 Mr) 500-611.
2. Atleisti V. G. nuo apskaičiuotų 148,61 Eur GPM delspinigių sumokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokesčio ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenkis
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė